

McCARTHY STAIGMENA

MINNESOTOS SENATORIUS PADARĖ PERVERSMĄ
AMERIKOS POLITIKŲ GALVOSENOJE

1952 metais amerikiečiai savo prezidentu išrinko generolą Dwight David Eisenhowerį, antrojo pasaulinio karo vadą. (Faktinai apie jo kandidatūrą jau buvo pradėta kalbėti 1947 metais ir dėl jo sutikimo varžėsi abi partijos. Jis tačiau atsisakė kandidatuoti 1948 metų rinkimuose). Jei tada populiarus buvo herojus, tai nūdien po 16 metų perversmą Amerikos vidaus politikoje padarė demokratų senatorius Eugene McCarthy iš Minnesotos, kurį turbūt lengviausiai apibūdinti kaip 'anti-hero'. Bent kiek domintis jau senoka pasireiškusiom nuotakom literatūroje ir apamai moderniajam mene, to ir galima buvo laukti -- seno tipo herojams nebeliko vietos, McCarthy, išstatydamas savo kandidatūrą demokratų nominacijai įrodė tai praktiškai. Žmogus, kuris siūlytų be garbės pasitraukti iš JAV ginamų pozicijų, vargu ar galėtų dar prieš kelis metus rimtai galvoti apie prezidento kėdę. McCarthy tačiau taip padarė ir sukėlė tikrą perversmą. Jo netikėtas populiarumas privertė nebekandidatuoti prezidentą Johnsoną, skubiai mestis į priešrinkiminę kovą R. Kennedy, taikiai nusiteikti viceprezidentą Humphrey ir keisti savo pažiūras respublikonų kandidatus Nixoną ir Rockefellerį.

McCarthy šalininkai yra ne kokie revoliucionieriai, bet daugiausiai išmokslingas ir pasiturintis Amerikos gyventojų elementas. Čia reikia pastebėti, kad jei 1940 metais tik 10% Amerikos gyventojų yra buvę universitetuose, tai 1966 metais jau 20% visų vyresnių kaip 25 metų amžiaus amerikie-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

čių yra lankę universitetus. Ir tas nuosimtis labai sparčiai auga. Tačiau iki šiol populiarus politikas norėdamas susilaukti pasisekimo turėjo kalbėti 'liaudžiai', masėm suprantamai ir įprasta kalba. Negalima sakyti, kad McCarthy būtų kalbėjęs labai 'išraitytai' ar sunkiai suprantamai. Atvirkščiai, jo gražbylystė yra labai ribota, nors jis ir yra parašęs eilėraščių. Jo pasisekimo paslaptis glūdi tame, kad jis atsisakė senų frazių ir padarė logiškas išvadas iš susidariusios padėties. Juk iškilti jam daugiausiai padėjo jo pasiūlymas sudaryti Pietų Vietname koalicinę vyriausybę su komunistais ir iš to krašto išsinešinti.

Man ir daugeliui kitų žmonių tas pasiūlymas atrodo Amerikai nepaprastai kenksmingas, tačiau negali sakyti, kad jame nebūtų logikos, ir štai kodėl. Washingtono administracija nuo paties prezidento žemyn visą laiką ieškojo bendradarbiavimo su sovietais, nes karas yra neįmanomas. Jei taip, kam kovoti su Vietnamo komunistais, kurie patys nesudaro jokio pavojaus Amerikai? Jei jie turi pritarimo Pietų Vietname, kodėl juos laikyti izoliuotus tik Šiaurės Vietname? Kadangi amerikiečiams karas Vietname gerokai įgriso, tokios išvados iš susidariusios padėties jų ausiai buvo gana malonios, juo labiau, kad karui išleidžiami milijonai dolerių galėtų būti naudingiau sunaudoti krašto viduje, gydant atsivėrusias socialines žaizdas.

McCarthy aiškinimas, kad jis liepos ar rugpjūčio mėn. važiuos į Pary-

žių ten pasikalbėti su komunistais ir kitais suinteresuotais apie taikos galimybes yra nepaprastai naivus ir net visai neoriginalus. Jau prezidentas Rooseveltas tikėjosi galėsiąs santūrumo įkalbėti dėdei Stalinui, tačiau tas tikėjimas pasibaigė Europos dalies praradimu. Tiesa, ten Stalinui paminklų jau nebeliko, tačiau to galima buvo pasiekti daug lengviau ir maloniau, pasipriešinant jam anksčiau, kai JAV dar turėjo atominės bombos monopolį. McCarthy, rasit, galėtų lengvai susikalbėti su Hanojaus komunistais, jei ten viešpatytų tos pačios idėjos kaip Amerikoje. Deja, ten viešpatuoja kitos nuotakos ir McCarthy turėtų labai greitai nusivilti taip kaip palyginti greitai nusivylė prezidentas Kennedy, kuris turėjo pstatyti tam tikras sąlygas sovietams ir Kuboje ir Berlyne, kurių nesilaikymas galėjo reikšti karą. Užsienio politikoje lengviau susikalbėti su panašiais režimais, negu skirtingais. McCarthy šito dar nežino.

• KANADOJE naujai iškilusi politinė žvaigždė -- milijonierius Pierre Elliott Trudeau, laimėjo rinkimus, išvedęs savo liberalų partiją į valdžią. Konservatorių partija susilaukė visiško pralaimėjimo prancūziškoje Quebeco provincijoje. Pralaimėjo ir Quebeco prancūzų separatistai, savo kandidatų nestatę, bet smarkiai kovoję prieš Trudeau, kuris siekia išlaikyti Kanados tautinę vienybę.

Liberalai laimėjo 140 parlamentų vietų, konservatoriai 67.

• ČEKŲ PARLAMENTARŲ delegacija grįžusi iš Maskvos pranešė, kad Kremliuje vyrauja abejonės Čekoslovakijoje vykdomų reformų klausimu. Tos abejonės lydimos baimės dėl priemonių, kaip ir kodėl tos reformos siekiamos. Ta proga savo raporte parlamentarai ir bando aiškinti, kad "nauja gyvenimo realybė reikalauja perėjimo į demokratinę, humanitarinę ir visiems priimtina socializmą ne vien tik tikrojo srityje, bet ir visuomeniniame bei politiniame gyvenime, kur socializmas privalo patiekti naujus, toli siekiančius konceptus žmogaus teisių ir laisvių atžvilgiu". Todėl esą reikalinga ne vien tik komunistų partijos, bet ir kitų grupių dalyvavimo tame procese.

• GEORGE WALLACE, buv. Alabamos gubernatorių, kandidatuoja į JAV prezidento postą nepriklausomai nuo demokratų ar respublikonų, net savo politinių priešių aktyvumą pripažįstamas darančiu didelę pažangą pietinėse valstijose.

• PO 13 SAVAIČIŲ derybų Paryžiuje tarp JAV ir Š. Vietnamo delegacijų rezultatai lygūs nuliui. Hanoi delegacija vengia kalbėti konkrečiais klausimais ir derybas naudoja propagandai, kartu viską dėsda-

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Teodoras Blinstrubas, lankydamasis Clevelande, turėjo progos su Vilties Draugijos valdybos nariais pasitarti Dirvos reikalais. Nuotraukoje iš kairės: Vilties Draugijos išdininkas Vincas Juodvalkis, sekretorius Kazys S. Karpius, ALT S-gos pirmininkas Teodoras Blinstrubas ir Vilties Draugijos pirmininkas Aleksas Laikūnas.

ANTANO OLIO PAGERBIMAS IR ALT S-gos
VADOVYBĖS VIEŠNAGĖ CLEVELANDE

ALT S-gos pirmininkas Teodoras Blinstrubas ir vicepirmininkas Mečys Valiukėnas birželio 22-23 dienomis buvo atskridę iš Chicago ir dalyvavo ALT S-gos Clevelando skyriaus su-ruoštame Antano Olio 10 metų mirties sukakties minėjime. Dar prieš minėjimą, popietės metu, ALT S-gos Clevelando sk. pirm. J.P. Nasvyčio iniciatyva Vilties valdybos pirm. Al. Laikūno bute vyko pasitarimai ALT S-gos, Vilties draugijos, Dirvos ir bendrinių organizacijų reikalais.

Pasitarime dalyvavo T. Blinstrubas, M. Valiukėnas, Al. Laikūnas, K.S. Karpius, V. Juodvalkis, J.P. Nasvytis, A. Garmus, dr. Vl. Ramanauskas ir V. Gedgaudas.

8 val. vak. K.S. Karpius namuose įvykusiame minėjime T. Blinstrubas pasakė kalbą, iškeldamas A. Olio asmenybės ryšį su ALT S-gos darbais ir idėjomis. Po minėjimo, kuriam dalyvavo virš 40 ALT S-gos narių ir svečių, buvo tęsiami pasikalbėjimai ir pasikeitimai nuomonėmis bei informacijomis bendrais ir tautinė srovę specifiniais lietuviškais klausimais.

Minėjimo metu J.P. Nasvytis perskaitė iš p. V. Olienės gautą telegramą, kurioje šiltai žodžiais dėkojama už velionies Ant. Olio pagerbimą.

Minėjime J.P. Nasvytis, K.S. Karpius ir T.

Blinstrubas savo kalbose išskėlė Antano Olio asmenybę ton plotmėn, kuria nesibaigia artimo žmogaus pagerbimas, bet palieka kiekvieno išklausišio sąmonėje

šviesus ir neužmirštamas pavyzdys tolimesniam gyvenimui ir veiklai. Savo apimtimi kuklus, bet turiniu minėjimas buvo gilus ir prasmingas.

AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SĄJUNGOS IX VISUOTINO SUVAŽIAVIMO, ĮVYKUSIO 1968 GEGUŽĖS 30-31 IR BIRŽELIO 1 CLEVELANDE REZOLIUCIJOS

Lietuvių tautai minint Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukaktį, devintasis Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų (ALIAS) visuotinis suvažiavimas kviečia sąjungos narius, o taip pat visus matematikos, fizikos, gamtos ir kitose artimose srityse dirbančius lietuvius, aktyviai tęsti visuotinę kovą už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

Suvažiavimas skatina sąjungos narius ir visą lietuvių visuomenę tarpusavio bendravimą, o lygiai ir mūsų santykius su pavergtais broliais, grįsti plačia tolerancija bei skirtingų nuomonių ir pažiūrų gerbimu -- bet jokių atvejų nepasidaryti kad ir nesąmoningai okupanto talkininkais.

ALIAS nariai raginami aktyviai dalyvauti lietuviškosios išeivijos organizacijose, remti mūsų bendrinių organizacijų veiklą konkrečiu darbu bei finansine parama.

Suvažiavimas sveikina visam pasauli išsisklaidžiusius ir tėvynėje likusius lietuvius inžinierius, architektus ir gamtos mokslų atstovus ir kviečia visus jungtis į kovą už Lietuvos laisvę.

Suvažiavimas reiškia gilią padėką buvusiai Centro Valdybai, o ypač buv. pirmininkui J. Dačiui už jų atliktus darbus. Suvažiavimas yra taip pat dėkingas centro valdybai ir ALIAS Clevelando skyriui už įtraukimą į suvažiavimo programą jaunesniųjų kolegų, kurie labai daug prisidėjo prie suvažiavimo sėkmingumo. Pageidaujama, kad ir ateity toms krypims būtų laikomasi.

ALIAS centro valdyba yra prašoma propaguoti lietuvišką architektūrą, kurios koncepcija gali būti geriausiai vystoma tik lietuvių architektų. Ypatingas dėmesys kreiptinas į mūsų visuomenės lėšomis statomus pastatus.

Techniniai mokslai yra dalis mūsų bendros kultūros, užimančios ypatingai svarbią vietą modernaus žmogaus gyvenime. ALIAS centro valdyba yra prašoma aktyviai propaguoti šiuos mokslus, randant jiems vietos mūsų bendriniuose kultūriniuose įvykiuose.

Suvažiavimas skatina visus ALIAS skyrius įtaigoti lietuvių jaunimą siekti aukštojo mokslo ir reikalingiems padėti įsigyti stipendijas bei kitokią paramą.

Suvažiavimas siūlo ALIAS centro valdybai sudaryti komisiją mokslo akademijos ar draugijos steigimui išstudijuoti, kuri apjungtų visus laisvajame pasaulyje esančius lietuvius mokslininkus.

Jonas Jurkūnas
Suvažiavimo pirmininkas

UŽTIKRINO ALT S-gos CENTRO VALDYBAI
VISOKERIOPĄ PARAMĄ

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkui Teodorui Blinstrubui lankantis Clevelande birželio 22-23 d., ALT S-gos Clevelando skyriaus pirm. inž. Jaunutis Nasvytis (dešinėje) užtikrino ALT S-gos Centro Valdybai savo ir Clevelando tautininkų lojalumą ir visokeriopą paramą.

Rusiški filmai nevilioja žmonių...

Skelbdama šūkį "Mes priklausome liaudžiai", komunistinė valdžia Lietuvoj sudėjo nemažą pastangų ir kino filmų rodymui išpopuliarinti ne tik miestuose, bet ir kaimuose. Pastoviųjų kino teatrų skaičius, tiesa, nežymiai padidintas, bet prie jų prisidėjo ir kilnojami įrengimai, su kuriais filmų rodytojai važinėja ir į kaimus. Rezultatai, tačiau, pasirodo toli ne milžiniški. Anot Literatūros ir Meno (68/24):

"Praėjusiais metais respublikos kino teatruose įvyko apie 100,000 seansų. Juose tarybinius ir užsienio šalių filmus matė 5 milijonai žiūrovų".

Tuos -- iš pirmo žvilgsnio stambius -- skaičius pasklaidžius, paaiškėja, kad žiūrovų esama skysta. Iš trijų milijonų gyventojų, atskyrus mažus vaikus ir paliegėlius, turi būti apie du milijonai potencialių kino žiūrovų. Jeigu kinuose per metus apsilankė tik penki milijonai, tai išeina, kad vidutiniškai pusė potencialių žiūrovų buvo trijuose seansuose per metus, o kita pusė tik dviejuose. Ir jei buvo 100,000 seansų, tai seanse vidutiniškai sėdėjo tik apie 50 žiūrovų.

Didžiuosiuose Lietuvos miestuose dabar yra apie 40 kino teatrų. Jie veikia kasdien, po du, tris ar keturis seansus. Imant vidutiniškai tris, vien tuose miestuose per metus įvyksta 40,000 seansų. Vietų tuose teatruose yra po du, tris, keturis šimtus ar daugiau. Visdėlto, jei tos salės ir pustūštės, -- leiskime, vidutiniškai seanse būna tik apie šimtą žiūrovų, tai vistiek per metus juose filmų pažiūri maždaug keturi milijonai žiūrovų. Tad mažuose miestuose ir kaimuose filmų rodytojai turėjo tik apie vieną milijoną žiūrovų. O ten visdėlto buvo apie 60,000 seansų. Vidutiniškas žiūrovų skaičius seanse turėjo būti apie septyniolika...

Filmai rodomi daugiausia rusiškai, su lietu-

viškais parašais. Tik apie 20 filmų per metus lietuviškai įgarsinama. Lietuviškų meninių filmų pasirodo tik vienas kitas per metus, bet ir juos rodant žiūrovai dar niekur "neišlaužė durų". Daugiau veržimosi būna į filmus iš Vakarų, bet nebūtinai įgeresnius. Prieš keletą metų rodyto "Tarzano" dar niekas nenurungė... Yra sumanymas bent Vilniuje vieną kino teatrą skirti tik geriems filmams. Bet abejoja, ar gaus tų gerų filmų tiek, kad jų pakaktų. Nesitiki, kad geros filmos bus galima

po ilgesnį laiką rodyti: ar bus kas žiūri? O dažnai keičiant, daugiau filmų reikia... (ELTA)

'Nepaprasta istorija'

"Nepaprastų istorijų" skyriuje vilniškė Tiesa (birž. 16) papasakojo tokią istoriją iš dabartinės Lietuvos kasdienybės:

Utenos rajono Leliūnų kolūkis įsigijo retą turtą -- dujokaukęs. Darbui su nuodingais chemikalais yra specialų kaukių, o čia dujokaukęs. -- Iš kur gavot? --

kolūkio pirmininko L. Vovero paklausė atvykęs tardytojas.

-- Nusipirkome, -- trumpai paaiškino kolūkio pirmininkas. -- Laisvanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti rajono komitete.

Organizacija buvo toli gražu ne prekybinė, ir tardytojas paprašė pardavimo -- pirkimo aktų. Tai buvo paprasti aktai, su parašais ir antspaudais. Tik vienas dalykas buvo keistas -- pinigų už dujokaukęs ne pervadė, bet sumokėjo grynais.

-- Šit kaip... -- pasakė tardytojas. -- Paaiškin-

kite, kodėl?

Kolūkio pirmininkas droviai panarino akis. Dar labiau panarino galvą Laisvanoriškosios draugijos armijai, aviacijai ir laivynui remti rajono komiteto pirmininkas A. Sunkloda, nes dujokaukęs buvo pažymėtos kaip nurašytos ir nemokamai perduotos kolūkiui.

-- Vadinas, sukčiaujam? -- paklausė tardytojas.

Nelaimės draugai neištvėrė. Jie išsitraukė iš kišenių nosinaites ir nubraukė ašaras.

-- Velnias koją pakišo, pasakė jie. -- Aktai išties fiktyvūs, bet pinigų mes nepavogėm. Ko-

lūkiui buvo reikalingos atsarginės dalys automašinais suremontuoti. Dailis pirkome turgelyje, Kaune, bet apiforminti tokių pirkinį nebuvo kaip, todėl sudarėme aktus dujokaukęms.

-- O kodėl nebuvo kaip?

-- Tai kad jos vogtos.

Tardytojas trenkė kumščiu į stalą, nes nieko kito negalėjo padaryti. Detalės buvo pirktos pernai, o pernykščias nuodėmes atleido amnestija.

-- Sekantį kartą mes geriau apiforminsime, -- užtikrino Voveris, -- Niekas nieko nerastas"...

(E)

NOW! two more to pour

Naujas 8 skardinių paketas

- Greit atšalą skardinės
- Amerikos vienintėlis liepsnoj daryto skonis
- Viskas pirmos rūšies išskyrus kainą

Stroh's

BEER

PATENKINĄS VIRŠ ŠIMTMEČIO

HELP WANTED MALE

EXPERIENCED
PLASTIC EXTRUSION SET UP MEN
and
EXPERIENCED PLASTIC INJECTION
SET UP MEN.
Must be experienced in Colored Vinyl.
For all shifts.
Steady work. Fringe benefits
Send resume to
HOWELL INDUSTRIES
1560 E. Milwaukee, Detroit, Mich.
(67-86)

CUTTER GRINDERS
EXPERIENCED
STEADY EMPLOYMENT
APPLY — ROBERT POTURALSKI
THE BUDD COMPANY
TECUMSEH RD., CLINTON, MICH.
313—456-4171
(73-74)

Layout Man and Fitters
FOR STRUCTURAL STEEL
and miscellaneous iron, \$3.61 to \$3.76
per hour plus paid hospital insurance
and other fringe benefits. Openings of
first and second shifts.
YPSILANTI STEEL FABRICATION
2643 E. Michigan Ypsilanti, Mich.
313 — 483-1321
(72-75)

WANTED 1ST CLASS
CENTERLESS GRINDERS
Set up and operate.
All Shifts
Steady work. Top rate. All fringe
benefits. Apply 9 A.M. to 11 A.M.
LINK CENTERLESS GRINDING
10020 Capital, Oak Park, Mich.
(69-75)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103

Telephone: 431-6344

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.
Published every Monday, Wednesday and Friday except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$13.00, Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00, Dirva išeina tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

ŠOKIŲ ŠVENTĖ jaunimo darbo apvainikavimas

Šokių šventei ruošiantis, rengėjų ir jų vardu veikiančiųjų buvo atkreiptas didelis dėmesys tos šventės propagavimui spaudoje. Trumpai drūtai -- siekiama, kad skaitlingai Chicagon susirinkęs jaunimas rastų pakankamai jų darbu susidomėjusios ir tą darbą įvertinančios publikos. Negana to, stengiamasi, kad toks jaunimo sąskrydis neliktų nepastebėtas ir amerikiečių visuomenės bei kitų tautybių atstovų. Žodžiu, kreipiamas suprantamas dėmesys į visas reikalingas didelės apimties parengimo detales ir kartu pabrėžiamas to parengimo nekasdieniškumas. Tai ne tik to jaunimo pasirodymas lietuviškų tautinių šokių pademonstravimo proga, bet kaž kas daugiau, kaž kas, apie ką dar mažai tebuvo kalbėta ir rašyta.

Kas turėjo progos iš arčiau stebėti skaitlingas mūsų jaunimo tautinių šokių grupes, galėjo lengvai įsitikinti, kad tai nėra vien tik siauram tikslui suorganizuoti jaunimo būreliai, bet kad tai yra organizacijos, tampriau tarp savęs surišusios labai skaitlingą jaunimo būrį, kuris ateina ne vien to ar kito šokio išmokyti, bet ir bendrauti savųjų tarpe. Tai jau didelis laimėjimas mūsų jaunimo lietuviškojo auklėjimo srityje. Bet tai dar ne viskas. Reikia giliau pažvelgti į to jaunimo pažiūras, repeticijoms aukojamo laiko prasmę, (kaip jie patys į tai žiūri), pažiūras į jų viešo pasirodymo tikslus. Kai tokius dalykus giliau panagrinėji, jei ir ne 100%, tai bent daugumoje rasime džiugų ir lietuvišką sielą paguodžiančių atsakymų. Tai vienas iš daugelio būdų, kaip parodyti meilę ne tik vienai iš lietuvių tautinės kultūros sričių, bet kartu ir lietuviškojo jaunimo tautinio susipratimo demonstracija. Juk jau ne kartą stebėjome kitų tautybių atsiliepimus apie mūsų tautinių šokių grupių pasirodymus ne tik iš meninės pusės, bet ir iš gražaus ir vispusiško to jaunimo pasirodymo susipratusiai lietuviams. Stebime vertinimus ne tik pavienių asmenų, bet ir siekiant to ar kito krašto vyriausybę.

Kas čia būtų, jei nepaminėtume ir tų "atžagarių rankų" kurios viską matuoja mažiųjų masių. Ironiškai lydi mūsų tautinių šokių grupes, nėra ko čia slėpti. Kiek kartų esame girdėję, kad "lenciūgėlių" šokant, dešromis ir kopūstais, Lietuvos neišvaduosim ir pan. Na, frazėmis galima daug ką sumenkinti, daug ką paneigti. Bet tai būtų labai paviršutiniškas galvojimo būdas, prileidžiant, kad tik įvairių komitetų posėdžiuose vaduojama Lietuva. Nekreipimas dėmesio, nuvertinimas darbo, kuriam jaunimas tiek pasišventė, prieštarauja visų lietuvių vienam iš pagrindinių tikslų -- lietuviybės išlaikymui. Jei tautinių šokių grupės ir yra tik viena iš priemonių, turime džiaugtis, kad toji priemonė randa jaunime tokio pritarimo ir entuziazmo. Lygiu būdu džiaugiamės jaunimu, pasireiškiančiu kitose srityse.

Atiduodami šią šlovę ir garbę tautinių šokių grupėse dalyvaujančiam jaunimui, privalome įsidėmėti, kad Tautinių Šokių šventė yra ne eilinis parengimas, kuriame jaunimas išpildys numatytą programą, bet to jaunimo darbo apvainikavimas ir to darbo pagerbimas bei įvertinimas.

Be abejo, ton sąskaiton didelė dalis garbės ir nuopelnų tenka ir pasišventusiems šokių grupių vadovams. Jų idėtas darbas reikalauja atpildo. Dalis to atpildo jiems teks išpūdingoje Šokių šventėje. O po to, ir jie tai gerai žino, laukia darbas. Jų atpildas -- jaunimo lietuviškoji dvasia.

Mums rašoORIGINALAI AR
SKAIDRĖS?

Skaitant Dirvoje ir Drauge paskatinimus Pasaulio Lietuvių seimo proga suruošti lietuvių dailės orig. paveikslų parodą, man vis dar aidi gana taiklus Jaunučio P. Nasvyčio kalbos saki-

nys, pareikštas Antano Olio minėjime, Clevelande:

"Antanas Olis suprato savos kultūros, savo kūrybos svorį ir savo pastangomis perkėlė per Atlantą eilės mūsų dailininkų kūrinius ir juos pirmasis parodė Amerikos visuomenei".

Taip. Tai buvo 1948-1950 metais "kai visos organizacijos atsisakė paremti dailininkų sumanymą parodyti lietu-

ANTANAS OLIS DIDŽIŲJŲ ŽYGIŲ PRIEŠAKYJE: 1944 m. vasario 5-6 d. New Yorke įvykusio Lietuvių Seimo išrinkti Vykdomojo Komiteto nariai tęsti tolimesnei LVS veiklai, gegužės 7 d. suvažiavo Clevelande pasitarimams. Iš kairės: adv. Antanas Olis, K.S. Karpius, adv. Antanas Stokna, dr. S.T. Tamšašaitis. (Nuotraukoje nėra P.J. Žiūrio, Julius Smetonos, V. Poškos.)

ANTANO OLIO MIRTIES DEŠIMTMETĮ MININT (1898 rup. 25 — 1958 birž. 3)

K.S. KARPIUS

Aprašant I Pas. karo metu čia veikusių lietuvių, niekur nematėt Antano Olio vardo -- tada jis buvo dar studentas, baigęs mokslus, ir 20 metų amžiaus būdamas turėjęs atlikti karinę tarnybą įstojus į karo laivyną, tuo užsitaraujant teisę tapti Chicagos Dariaus-Girėno Veteranų posto nariu.

Nuo I karo pabaigos 1918 metais iki II karo pradžios 1940 metais, 22 metų laikotarpyje iškilo jaunesniųjų gentkartė, tarp jų ir adv. Antanas A. Olis, gimęs ir augęs Chicagoje.

Tame laikotarpyje advokatas Antanas Olis pradėjo reikštis ir ne savo profesijoje, o dainos muzikos srityje, turėjęs progą diriguoti anais laikais pragarsėjusį Birutės Chorą, kuriam vadovavo garsūs muzikai Ks. Strumskis, Mikas Petrauskas (Kipro brolis), ir I karo metu atvykęs kompozitorius Stasys Šimkus.

Apie Olij kalbant prisimena toks nuotykis: Lietuvių veikėjų suvažiavime kalbant svarbiais klausimais, vienas išsitarė: "Tiems dalykams išspręsti reikia ir filosofo, ir daktaro ir advokato".

Olis pusiau juokaudamas tarė: "Gera, aš esu ir filosofas, ir daktaras ir advokatas..."

Olis, baigęs Chicagos

universitetą Ph.B. laipsniu, vėliau teisių mokslą teisių daktaro laipsniu, savo pagrindine profesija buvo advokatas.

Kai komp. Antanas Vanagaitis, atvykęs su savo artistų trupe 1924 metais apsigyveno Chicagoje, vedė V. Olienės seserį Lilią ir pradėjo leisti Margutį, tapom spaudos kolegomis. Vanagaitis su savo artistų grupėmis buvo dažnas svečias Dirvai rengiamuose vakaruose Clevelande. Vanagaičiui rengiant Margučio vardu golfo rungtynės Tabor Farmoje, susidarė Chicagos-Tabor Farmos-Clevelando trikampio ryšys. Palikus golfa jo mėgėjams, laiką sunaudodavom pasitarimams visuomeniniams reikalais tautinės srovės apimtyje.

Olis pravedavo įvairius didelius koncertus Margučio vardu, puošniose Chicagos salėse, operos rūmuose, pats diriguodamas orkestrams. Tas viliodavo apsilankyti Chicagoje ir tolimesnių vietovių lietuvių.

Chicagos Progreso Parodos metu 1934 m. vasarą Olis surengė Lietuvių Dieną, kuriai lietuvių kompozitorių simfonines orkestracijas Vanagaičio - Olio bendradarbis Juozas Olšauskas buvo deleguotas parvežti iš Kauno.

Čiurlionio Ansamblui

Olis sudarė galimybes du metu iš eilės (1951-1952) išpildyti koncertus su simfoniniu orkestru Chicagos Orchestra Hall patalpose. Tokių užsimojimų joks lietuvis ne tik nedrįso bandyti, bet nei į mintį kitiems neatėjo.

OLIS PLAČIUOSE
POLITIKOS
DIRVONUOSE

Kita Oliui artima sritis buvo Amerikos politika, kam atitiko ir jo profesija. Amerikoje gimęs, pasiekęs aukštus mokslus, jis buvo pilna prasme amerikietis, nesijautė menkesnis už kitus žymius amerikiečius, bet viršūnių siekė jausdamasis lietuviu.

Veiklus respublikonų partijoje Chicagoje, 1942 m. Illinois gubernatoriaus buvo paskirtas valstijos tarnybon.

Veikdamas kaip lietuvis, iškėlė Chicagos ir Illinois lietuvių vardą aukštai kitų akyse. Toje aplinkumoje jam teko dalyvauti respublikonų partijos prezidentinių kandidatų vajuose, 1940 metais kandidato Wendel Willkie, 1952 metais rinkimus laimėjusio generolo Eisenhowerio.

Olis turėjo galimybes sudaryti sąlygas mūsų prezidento Antano Smetonos priėmimui kaip prezidento Illinois gubernatoriaus Green, sostinėje Springfield 1942 m. vasarą.

Didžiosios Chicagos Metropolitan Sanitary District įstaigoje, kur Olis buvo išrinktas ir darbavosi nuo 1946 metų, nuo 1952 metų kaip tos įstaigos pirmininkas iki mirties, su metiniu biudžetu arti \$500,000,000 (didesniu negu Lietuvos metinis biudžetas), jis sudarė galimybes gauti pelningas vietas eilei lietuvių profesionalų.

Olio sumanumu išbulintą įstaigą spauda lygino prie septynių pasaulio stebuklų. Kai 1952 metais Olis kandidatavo antram terminui, Cook apskrityje jis gavo 120,000 balsų daugiau negu tų rinkimų metu laimėjęs kandidatas į prezidentus generolas Eisenhoweris.

OLIO DARBUOTĖ
TAUTAI IR TAUTINEI
SROVEI

Kaip darbuotojas, adv. Antanas Olis, nuo Birutės choro iki to Sanitarinio Distrikto pirmininko pareigų, kur visur pasižymėjo ir buvo vertinamas, nedirbo vienas. Visur buvo valdybos, direktoriai ir talkininkai. Jis savo sumanumu, savo planais visuose tuose darbuose igaudamas bendradarbių pasitikėjimą, įtikėjęmą kad taip geriau, naudingiau, sumanymus pravedavo lengviausiu būdu. Taip buvo ir jo tolimesnėje veikloje tautininkų tarpe.

Nuo kada Olis buvo tautininkas? Ankstyvesniais laikais, kaip minėjau, ir Dr. Šliupas ir daug kitų veikėjų buvo nukrypę į socializmą, marksizmą, paskui tik persimetė į tautinę srovę ir tapo joje garbingais veikėjais.

Olis užaugo tautininku nuo pat jaunų dienų. Jo tėvas, Antanas Olšauskas, dar prieš sūnaus gimimą, 1893 m. perėmė leisti savaitraštį Lietuvą Chicagoje. Du žymūs redaktoriai, prie kurių Antanas Olis jau augo, buvo Adomaitis-Šernas ir nuo 1912 metų Bronius K. Balutis.

1917 metais, karo laikais, Lietuvą iš jo tėvo perėmė leisti Juozas Bačiūnas ir Pajauskas; 1918 Lietuvą pradėjo leisti dienraščiu, Balučiui redaguojant iki 1919 metų išvykimo atstovu į Versalio taikos konferenciją.

Didelėje Chicagoje gyvendamas, pasiruošęs teisininko profesijai, adv. Olis nesidairė į kairę ir dešinę patirti kur (Nukelta į 4 psl.)

vių meną Amerikoje" (LE XXI, 92 p.).

Šiandien ir vėl esame (PLB III seimo) Informacijos sekcijos įtikinėjami, kad dailės parodą suorganizuoti reikia: "mažiausia metų laiko, tinkamos patalpos... parodos biudžetas siektų artėti \$30,000"... ir todėl siūloma tenkintis pakaitalu -- skaidrėmis!

Idomu kas yra pakitę mūsų visuomenėje, ar tik netekimas plataus masto lietuvių Antano Olio, ar ir kai kas daugiau?

M. Valukėnas
Chicago

1945 m. kovo 21-23 d. Washingtonė sąskrydžio rengėjai, visi chigagiečiai, iš kairės: Kongreso atstovas Edward A. Kelly, Al. Kurnskis, senatorius Scott Lucas, adv. Antanas Olis, inž. Antanas Rudis, Sąskrydžio bankete dalyvavo apie 100 Kongreso atstovų, jų tarpe 10 senatorių, respublikonų ir demokratų.

"DIALOGAS SU KRAŠTU" (38)

BRONYS RAILA

MŪSŲ NUSIKALTIMAI

... Visi kiti lietuviai užsienyje yra geri, padorūs žmonės. Tik buvo suklaidinti ar dėl savo ribotos pasaulėžiūros padarė klaidą, pasitraukdami į užsienį. Todėl mes kviečiam padorius lietuvius atsiriboti nuo nepadorių. O tokie yra pabėgę hitlerininkai, reaktionieriai, "vaduotojai", "kovotojai" už Lietuvą, kokios niekad nebuvo ir nebus...

Tokios gaidos pasigirdo Lietuvos komunistų užsieniui skirtoje spaudoje netrukus po to, kai Chruščiovas apgarsino Sovietų Rusijos taikingą koegzistenciją su kapitalistiniais kraštais ir priėmė amerikiečių siūlymą išplėsti tarpusavyje "kultūrinius mainus". Tokia būklė tebetrunka ir po chruščioviniame "talkingo sugyvenimo" laikotarpyje.

Tebetrunka ir Kremliaus įstaigų lietuviškų tarnautojų, laikraštinių bei kai kurių rašytojų enkavedistinio stiliaus diskriminacija prieš "nepadorius lietuvius". Spalvingiausiai stengiamasi pabrėžti "vaduotojų" nusikaltimus, moralinį supuvimą, jų buržujiškumą ir reaktionieriškumą. Bet iš tikrųjų pikčiausiais Tarybų Lietuvos ir Tarybų Rusijos priešais laikomi tie, kurie tebetiki ir tebekalba apie Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Tai pats didžiausias užsienio lietuvių "nepadorių" saujelės nusikaltimas!

Užuojauda dėl "normalios" padėties

Kominfo propaganda netrukus po karo tarp tautinėje arenoje buvo gerokai subtilesnė ir gudresnė, negu mūsų enkavedistų, "Tėvynės Balso" agitatorių ar ir dabar kai kurių baltušių bei ditkevičių vis tie patys vulgarūs pliurpalai apie lietuviškus reaktionierius, "Lietuvos žmonių" žudikus ir nacių šampaną. Kremliaus Politbiuro nariai Ždanovas ir vėliau Suslovas propagandą vakariečių tarpe mokėjo pakreipti aukštesnį lygmenį.

Jie Vakaruose ieškojo ir rado Rusijai palankių politikų, mokslininkų ar šiaip draugiškai nusiteikusių "liberališkų" žurnalistų, kurie Europos žemėlapiu sukarpytą pagal Jaltos susitarimų brėžinį sugebėtų išaiškinti be per didelių dramatinizavimų. Kas gi įvyko? Nieko baisaus, beveik teisingai.

Aišku, kad po hitlerinio karo pamokos ir nuostolių Rusija turėjo teises gauti kompensacijų ir platesnių saugumo garantijų naujomis teritorijomis Vakaruose ir įtakos zonų išplėtimu. Žinoma, Rusija gal kiek per toli išsiplėtė į Europos Vakarus ir per ilgai čia nori pasilikti. Gaila taip pat, kad ji neskuha okupuotose teritorijose įgyvendinti pažadą dėl tautų apsisprendimo teisės patikrinimo ir demokratinės santvarkos įsteigimo.

Bet antra vertus, didelių pasikeitimų iš tikrųjų neįvyko. Juk Rusijos įtakon ir komunistinės santvarkos replėna patekusios teritorijos, kaip Baltijos valstybės, rytinė Vokietija, Lenkija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir tt, prieš tai demokratinę santvarką neturėjo, nepažino ir gal tam nebuvo priausios. Nuo fašistų ir kapitalistų diktatūrų jos perėjo į kitas diktatūras, ir joms tai normalu. Tai joms beveik teisinga bausmė už tai, kad nepuoselėjo tikros demokratijos, vaikėsi diktatorių, todėl dabar vėl juos turi. Tikimės ir, jas užjausdami, mes karštai linkime, kad ilgainiui jos išmoks daugiau vertinti laisvės idealus ir demokratinio gyvenimo būdą. Mes gi pastoviai simpatizuojame principui, kad visos tautos turi teisę būti laisvomis ir nepriklausomomis.

Užimtų per daug vietos šią lyriką plačiau dokumentuoti. Lietuviai, kurie nuo 1945 m. atidžiau sekė Vakarų didžiųjų valstybių laikysenos evoliuciją Sovietų Rusijos ir naujojo Europos žemėlapiu atžvilgiais, tat gerai žino vien tik iš Lietuvos laisvės bylos eigos tarptautiniuose forumuose, kuriuose ji ligšiol beveik ir nepajėgė išsilaužti iš "tylos sąmokslų" rėmų.

Buvom blogi katalikai...

Mes vis ir ligi šiandien tebesame toje fazėje, kada demokratiniai Vakarai tebelaukia, kol mes tyliai išmoksime demokratijos gyvenimo būdo bent su tokiais diplomais, kokius įsigijo Kongo, Nigerija, Alžirija, Zambija, Indonezija, Kambodžija ir dar apie 40 naujų nepriklausomų valstybių pasaulyje.

Bet gal be reikalo taip painiai ir tokiu aukštu tonu čia dėstau Lietuvos likimą tarptautiniu aspektu. Kai kurie iš mūsų pačių moka tatau išaiškinti daug paprasčiau, iš karto dangiškais autoritetais pasiremndami. Prieš keletą metų vienas lietuvis katalikų kunigas kanauninkas (jau miręs), dirbęs Los Angeles apylinkės kitataučių parapijoje, laikė esant tikslinga Vasario 16 minėjimo proga per pamokslą bažnyčioje lietuviams tikintiesiems specialiai atskleisti Lietuvos nelaimės priežastį. Esą, jei Lietuva dabar pateko žiaurion komunizmo vergijon, tai dėl to, jog Dievas ją teisingai nubaudė, kad nemokėjom ir nenorėjom katalikiškai gyventi ir tvarkytis. Melskimės ir būkime geresni katalikai idant Viešpats dovanotų aną nuodėmę...

Toks pamokslas nustebino daugelį lietuvių, ir ilgai buvo girdėti marmėjimų. Tiesa, išaiškinimas gal kiek per senoviškas, per aiškus ir per lengvas, kuomet taip tvirtai aptariamas Dievo nusistatymas, nepateikiant dokumentinių įrodymų. Bet šiaip per daug neišsilenkiantis iš senos mūsų katalikiškos tradicijos (beveik priešingos lenkams), kad tauta turi klausyti savo Bažnyčios nurodymų, o ne Bažnyčia tautos pageidavimų jos reikalus karščiau užtartį.

Iš žymesniųjų Lietuvos katalikų kunigų ypač kanauninkas Juozas Tumas-Vaižgantas, kaip žinome iš jo gyvenimo ir pasisakymų, atstovavo retesnę išimtį. Jei būtų kada iškilęs toks aštrus konfliktas tarp Dievo ir Lietuvos, tai neabejotina, kad Vaižgantas nesvyruodamas būtų stojęs ne baudžiančio Dievo, bet Lietuvos pusėje.

...ir gyvenom nelaisvėje

Deja, mūsų dostojevskiški "nusikaltimai ir bausmės" su tuo dar nepasibaigia. Daug įdomesni ir žymiai žiauresni Lietuvos konflikto (laimei, ne su Dievu, bet su komunizmu) išaiškinimą neseniai "Metmenų" žurnale (1968 m. 15 nr.) mums pateikė kitas lietuvių katalikų kunigas ir teologijos mokslų daktaras Feliksas Jucevičius.

Žiūrėdamas "į žmones, kaip į žmones" ir ilgėdamasis lietuviško žmoniškumo, savo rašinyje apie "Idealizmą ir realizmą lietuvių gyvenime", kun. F. Jucevičius trumpai drįstai išsako savo supratimą: "... Lietuvių tauta tebuvo laisva šiame šimtmetyje šia prasme tik aštuonis metus, t.y. nuo 1918 m. iki 1926 m. perversmo. Nuo 1926 m. tautos laisvė vis labiau ir labiau darėsi nelaisvė. Ši nelaisvė išsisakė partijų bei organizacijų uždarinėjimu, suvalkiečių sukilėlių bei komunistų šaudymu, režimo kritikų metimu į kalėjimą. Štai kodėl tautininkai turi mažiausiai teisės šiandien kritikuoti sovietinį režimą. Negali šaukti, jei tau sviedžia tą patį akmenį, kurį taip neseniai tu sviedei kitam" (!).

Anksčiau aptardamas Lietuvos komunistų partijos kolektyvinę atsakomybę Lietuvos išdavimo, sovietinės okupacijos ir rusinimo sąrangoje, aš tuoj pat skubėjau kolektyvinės atsakomybės dėsni sušvelninti išimtimis, sąlygų ir generacijų pasikeitimais, kaip ne visur teisingą ir visur nežmonišką. Bet teologijos mokslų daktaras, vadovaudamasis savo "žmoniškumo" supratimu, čia kerta kirvių nuo viršaus ligi dugno: lietuvių tautos laisvės sunaikintojai buvo tautininkai (jų partija, visa tautinė srovė). Svaidę nelaisvės akmenis į kitus, šiandien tegu tyli patys gavę akmeniu į galvą...

Akmens ir lazdos dėsnis

Su tokiom elegantiškom teorijom sutinka ir istorijos mokslų daktaras Anthony Bimba, komunistinės Brooklyno "Laisvės" redaktorius, savo laikraštyje (1968.VI.11) akmens simbolį pakeisdamas lazda. Straipsnelyje "Antras lazdos galias" jis pareiškia, kad jeigu smetoninės diktatūros laikais aš pateisinu komunistų partijos išskyrimą už įstatymų ribų, jos narių persekiojimą ir baudimą, tai - "kokią teisę ir pretekstą Raila ir jo vienminčiai turi skųstis, kad kai tie rūsčiai baudžiami komunistai paėmė valstybės vairą į savo rankas, tai protarpiais ir jų gal nepaglostė?"

Dr. F. Jucevičiaus ir Dr. A. Bimbos "moralinės teologijos" dėsnis visiškai tas pats, tik čia papildytas dar vienu esminiu melu. Valstybės valdžios vairą į savo rankas 1940 ir vėl 1944 metais paėmė ne lietuviai komunistai, bet rusiškoji Maskva, bolševikinis Kremlius, sovietiniai okupantai.

ziciją) Olis ir tuo atveju nesuabejojo.

Tautininkai tada, savo srovinės (Sandaros) organizacijos ir organo netekę, grupavosi apie Susivienijimą Lietuvių Amerikoje, apginti jį nuo komunistų - socialistų "bendro fronto". Olis, veikęs SLA pastoviose komisijose, bandė kandidatuoti ir SLA prezidento vietai.

Po 1926 metų sukrėtimo, mūsų tautą sekė

antras, dar baisesnis, sukrėtimas, 1940 metais komunistams įsiveržus į Lietuvą. Tas palietė ir mūsų išeiviją.

1940 metai buvo ir tautinės srovės susijungimo metai. Pirmiausia, tų metų pabaigą, Brooklyne įsteigta Rytų Tautininkų Centro Komitetas, kuris rado pritarti platesniame krašte, ir virto Amerikos Lietuvių Tautininkų Centru. Pradėjo steigti jo sky-

riai. Laikantis tampriai su Dirva ir Vieniye, ir vėliau su Margučiu, pavieniai tautininkai noriai jungėsi į Tautininkų centrą, kuriam pirmininkavo Vytautas Abraitis.

Tą vasarą, rugp. 10 d. suvažiavime Pittsburghe buvo įsteigta Lietuvai Gelbėti Draugija, netrukus tapus Amerikos Lietuvių Taryba. Į ją aš įėjau kaip Tautinės Srovės atstovas, nors iki tolei katalikų srovė tautininkus vis grupavo su sandariečiais - liaudininkais ir į ALT kvietė kaip vieną srovę.

Prezidentui A. Smetonai atvykus į Ameriką 1941 m. birž. 8 d., Tabor Farmoje tautininkai suvažiavom ir įsteigėm savo paskirą organizaciją, prezidentui Smetonai dalyvaujant ir jam pritariant, Lietuvai Vaduoti Sąjungą. Darbo pradžia sudėjom virš \$2,000. Olis buvo išrinktas pirmininku, V.S. Jokubynas sekretorium, J. Bačiūnas išdininku.

Kelčiantis LVS pirminkams (P. J. Žiūrys 1945-47 m., Dr. M.J. Colney 1947-48 m), man paliekant sekretorium ir Dirvai esant organu iki LVS veiklos galo 1948 metais, LVS centras vis buvo Clevelandas, tuopačiu Dirvos antrašu ir mano namuose vyko vykdomo komiteto suvažiavimai - posėdžiai, nors su lig reikalo važiuodavom ir mes tai į New Yorką, tai į Philadelphia, tai į Chicago.

Olis, tik spėjęs nusišlovėti savo tarnyboje į kurią buvopaskirtas, vėl stoji į LVS dirbti -- bet tik dirbti, planuoti, ne veržtis atgal į valdybą.

BALF IŠPLITIMAS

Vakarų Europoje atsiradus lietuviams tremtiniais, jau 1940 me-

tais paskirose kolonijose pradėti rūbų rinkimas nukentėjusiems, ir su laiku imtasi tas darbas centralizuoti.

1941 metais Prezidentui Smetonai jau esant Amerikoje, pavasarį Chicagoje buvo įsteigtas Lietuvių Tautinis Šelpimo Fondas. Olis buvo išrinktas pirmininku. Jis tuoj pradėjo rūpintis gauti aukų karo nukentėjusiems šelpiti iš amerikiečių.

Amerikai įstojus į karą 1941 metų gruodžio 8 d., amerikiečių organizacijos renkančios metines aukas savo vietos reikalams, įjungė ir rinkimą aukų kitų kraštų karo nukentėjusiems šelpiti.

Antanas Olis sukvietė LVS veikėjų posėdį mūsų namuose Clevelande 1942 m. pavasarį, aptarimui jo sumanymo įjungti tą lietuvių fondą į National War Relief Fund, kad amerikiečių fondai renką aukas karo nukentėjusiems duotų dalį pinigų ir Lietuvos karo nukentėjusiems. Tas pavyko, nes pav., Clevelande sekančiais dviem metais iki karo pabaigai iš visuotinių aukų lietuviams teko keliolika tūkstančių.

Taip išplėsto BALF, kurio pirmininkystė buvo pavesta kun. Končiui, Olis sutiko būti vicepirmininku. Tas jam davė laisvo laiko dirbti su LVS.

Nuopelną apie Balf įjungimą į National War Relief Fund šavinosi ir katalikų veikėjai, gal taip pat kaip 1922 metais Čarnekiui priskirdami de jure pripažinimą, pirm to visiems, ypač Jonui Vileišiui, padėjus pastangas ta kryptimi per keletą metų.

(Bus daugiau)

SCHOOL GUIDE 1968

SACRED HEART SCHOOL

Resident School for Boys—Grade 4 through 8

BROTHERS OF THE SACRED HEART

ANDOVER, MASSACHUSETTS

(63-77)

MALE HELP

MECHANICAL ENGINEERS MECHANICAL DESIGNERS

MECHANICAL AND ELECTRICAL DETAILERS

Career opportunities involving design of special machines, including automatic inspection machines and automatic assembly machines.

Work in a small company atmosphere with large company benefits and stability.

Benefits include Paid Vacation—Holidays—Pension—Paid Hospitalization.

Degree desirable, not necessary.

Phone Area 219-589-2136 or Send Resume —

MICRO-PRECISION DIVISION MICROMATIC HONE CORP.

BOX 192—BERNE, IND

(73-74)

ANTANO OLIO MIRTIES...

(Atkelta iš 3 psl.)

jam bus pelningiau. Savo darbais kultūrinėje dirvoje atidavęs savo nuopelnais kreditą tautinei srovei, Olis ėjo tiesiai pirmyn su vidurine srove iki pat savo gyvenimo galo.

Lietuvoje įvykus 1926 metų perversmui, ir čia mus tas įvykis smarkiai

sukrėtė. Tautinei srovei likus paniekos verta, "fašistine" ir tt., kai kairieji tautininkai sandariečiai - liaudininkai nukrypo į socialistus, tautinei srovei likus su dviem laikraščiais, Dirva ir Vieniye (prieš katalikų, liaudininkų - sandariečių, socialistų ir pagaliau komunistų opo-

PETKUS
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9
TRYNS MODERNIOS KOPLYČIOS

Jaunystės džiaugsmu dalinsimės...

[spūdžiai iš praėjusios neolituonų stovyklos

Korp! Neo-Lithuania įsistovėjęs stovyklinio rašinio konkurso laimėtojas Eglė Juodvalkytė.

Korp! Vyr. Valdyba, perskačiusi stovyklos aprašymo gautas temas, rado, jog seniorės Eglės Juodvalkytės stovyklos aprašymas atitiko konkurso temos reikalavimus, taip, kad jai ir buvo paskirta konkursinė pramatyta premija.

Sen. Eglė Juodvalkytė, stipriai reikiusi lituanistikos, rodo augantį talentą šioje srityje. Malonu, kad jauna jėga artėja į darbą ir dirvą, kur veikliųjų eilės jau metai iš metų retėja. Daug gero pasisekimo ir ryžto šiuo keliu einančiai jaunai mūsų kolegei Eglei Juodvalkytei.

L. S. T. Korp!
Neo-Lithuania
Vyr. Valdyba

EGLĖ JUODVALKYTĖ

-- Ką daryt, ką daryt? -- nežino kur sukstis. -- Pagaliau, pasėdėsiu Naktibaldoj, kol pasibaigs, vis vien girdėsiu, o manęs niekas nepasiges, nutaria.

Deja, prityrę stovyklautojai, senjorai, prieš pradėdami programą, iššniukštinėjo visus kamпус, neaplenkdami Naktibaldos, ir suradę Ireną kartu su kitais besislapsinančiais pasodina pirmoj eilėj.

-- Gal nepasauks, gal nepastebės, susigūžusi mąsto.

-- Nesitikėk, neapleis tavęs, o jeigu taip per apsirikimą atsitiktų, aš jausčiau pareigą tave pakviesti, aiškina greta sėdinti ir pastebi -- geriau pati ruoškis.

Sėdi kaip ant žarijų, nemato nei programos, galva tuščia, bet ir pasijudint, ne tik pasišalint bijo, nenorėdama kieno nors dėmesį atkreipti į save. Paskui nušvinta, nusiramina ir pradeda domėtis nepaprastai gražia programėle, greito mis paruošta. Dabar tikras susipažinimo vakaras: pasijuokus, vis daros malonesni, mielesni. Pašaukia ir ją, o jai impromptu 'užmiršus' savo pasirodymą, užgudrumą atleidžia. Algis, Uosis ir Dainius (pramin-tas Tas Kuris Demoniš-kai juokiasi) nuneša visą vakarą ir laimi dvipėdį ci-garą, kurį perduoda Rimui Staniūnui, ateinančiose stovyklose tradici-ją tęsti.

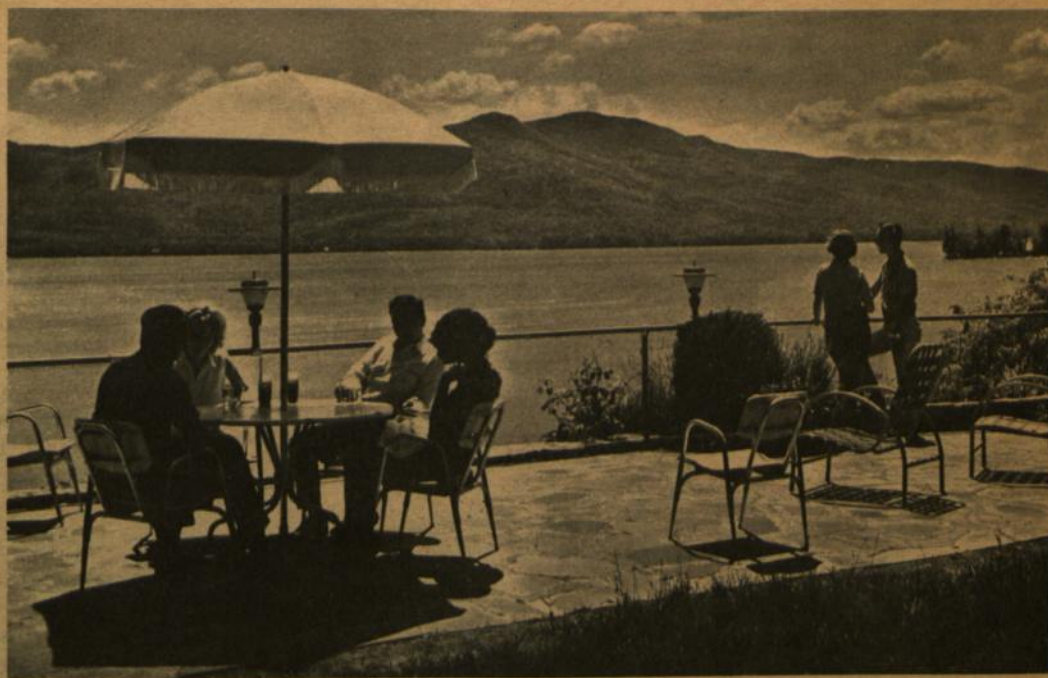
Pasirodymams pasibaigus, vakarojimas nutrūksta, tik dalis palieka didįjį salioną ir dainuodami susirenka kitose kabinose.

Pirmadienį įgyvendinama stovyklos tvarka, kurios laikomasi visą savaitę. Punctuali kasdieną, aštuntą valandą ryto, Dainius iš kažkokio prieš miegą nusiteikuso kolegos pasiskolinęs švilpuką, kelia miegančius draugus. Pusę devynių, tie kurie negalėjo iškęsti ir atsikėlė, pakelia vėliavą. Seka pusryčiai, o po jų paskai-

ta -- šiandien G. Sabataičio, SJ, apie kultūrinę reprezentaciją. Po diskusijų išalkę stovyklautojai urmu eina pietų valgyti. Paskui saulėje pasikepti, pasportuoti, laiveliais pasiirkluoti -- iki penktos dar daug, daug laiko. Penktą visus sudomina Algio Antanavičiaus referatas apie kritiką, sukėles karštas diskusijas. Net gaila, kai suskamba varpas kviečias vakarienei. Nuleidę vėliavą ir pasistiprinę, keliauja į lauzą padainuoti. Sklinda daina, skleidžiasi dūmai, kyla ūpas. Prasideda programa. Iš Bostono atvykę 'garsūs' solistai Laima Antanavičiūtė, Birutė Augustinavičiūtė, Birutė Vaičiūrgytė ir Algis Antanavičius išpildo operą "Dešryza ir Šunsnukis", kurią klausytojai priima labai šiltai. Chicagiškiai ne menkliau pasirodo, dramatinėmis poemą "Jūratė ir Kastytis", pristatydami Uosį Juodvalkį Jūratės vaidmeny, o Viktoriją Kašubaitę -- Kastyčio. Eglė Juodvalkytė skaito, Vytautas Misiulis saulę vaidina ir bures su Irena Eidenaite pučia, o Linas Petravičius, susirūpinęs kviečia Kastytį namo, nes jis (motutė) "nekantruos". Nemažiau šiltai priėmė juos publika, kone sudegindama visus dalyvius lauže.

Antradienis buvo diena skirta juniorų įbauginimui. Ne vieną kartą tą dieną pasikartojo grėsmingas: palauk rytojaus! Atkentėsi. Bet juniorai nesnaudė. Nuo pat ankstaus trečiadienio ryto, bėginėjo patarnaudami senioram ir filisteriam bandydami išgyti jų malonę, kad atėjus teismui turėtų užtarėjų. Dar nespėję galutinai išvirsti iš kojų, sužinojo, kad už gerus darbelius turės surinkti penkiolika korporantų parašų ir nedelsdami vėl kibo į darbą. Vienas, kitas junioras tarp gerų darbėlių spėjo padaryti ir kitokių. Tai patyrė trys filisteriai vakare pasigėdę savo spalvų. Tą vakarą atgavę

(Nukelta į 6 psl.)

Pirmą kartą neolituonų stovykla įvyks liuksusinėje p. Slyvinų vasarvietėje Blue Water Manor prie George ežero New Yorko valstijoje, kur stovyklautojai turės geriausias sąlygas stovyklauti.

KORP! NEO-LITHUANIA STOVYKLA

Šiais metais Korporacijos stovykla įvyks Lake George -Diamond Point, p.p. Slyvinų liuksusinėj vasarvietėj. Stovyklos laikas -- nuo rugsėjo 1 dienos iki rugsėjo 8 dienos. Įprastinis stovyklavimo laikas, tik šiais metais, keičiamas, prisitaikant prie Pasaulio Lietuvių Kongreso New Yorke, kuris įvyks rugpjūčio mėn. paskutinėmis dienomis.

Korp! Neo-Lithuania šią stovyklą ruošia visai korporantiškai šeimai. Maloniai stovykloje laukiami visi korporantai-ės, su šeimomis ir artimaisiais. Pilnam stovyklavimo laikui mokestis \$80.00 asmeniui; nepilnam stovyklavimo laikui \$11.00 dienai.

Pati stovyklavietė yra nepaprastai gražioj vietoj, prie didžiulio George ežero, netoli New Yorko ir Bostono; 8 val. kelio nuo Clevelando ir 15 val. kelio nuo Chicagos. Ežeras, apsuptas puikiomis, plačiomis vasarvietėmis, ramiai sau banguoja kalnų prieglobstyje. Stovykla turės visus stovyklavimui pritaikytus reikalavimus; vakarojimo salė, terasos ir salė paskaitoms-pašnekėsiams, maudy-mosi baseinas, karšta pirtis, originali uolinė lauzavietė kieme, motorinės valtys, vandens slidinėjimas, teniso, orinio ir krepšinio aikštės. Tai pirmoji po 10 metų stovyklavietė turinti visus vasarojimo pritaikintus malonumus, net ir mėgėjai žvejoti bus neapvilkti.

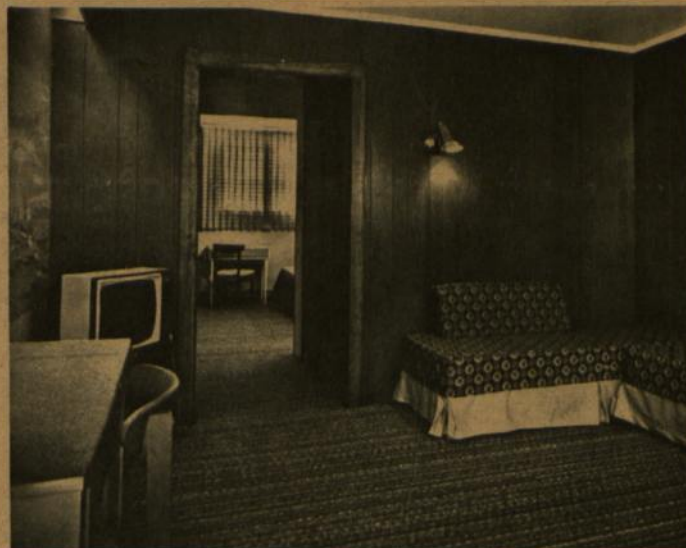
Vyr. Valdyba ilgai ieškojo, kol visai neolituniškai šeimai, rado tinkamą ir puikią vasarvietę. Visi, kiek tik mūsų yra, pakelkime

sparnus -- pastovyklauti su Tad, iki pasimatymo Neo-žmonom ir vyrais, vaiku- Lithuania stovykloje.

Vyr. Valdyba

Stovyklautojai galės naudotis vasarvietės motorlaiviais ir kitais vandens sporto įrengimais.

Kambariai, kuriuose stovyklautojai bus apgyvendinti, yra liuksiniai įrengti.

Didžioji vasarvietės salė, kurioj vyks neolituonų bendri posėdžiai.

Vasarvietė turi dengtą maudyklę, kurioj galima maudytis ir blogam orui esant.

"Krintant rudens lapams
Tu kažko pasiilgsti
Kažko artimo baisiai,
kažko baisiai brangaus..."

Lyja. Merginos susirinkusios Laimos ir Birutės (bostoniškių) kabinų leipsta iš juoko.

-- Ale tai atsisėd! pro juokus šuktelį vieną.

-- Kokiu būdu, kokiu būdu? -- nesuprasdama klausinėja kaltoji, nugarą atsirėmus į lūžusio staliuko kojas. -- Rodos dar tiek nesveriu... Į duris pasibeldžia stovyklos vadovas V. Kasniūnas, sr., pristato Zitą, atvažiuosią iš Chicagos ir pakviečia visas į susirinkimą. Laima susisupa į togą, o Eglė nusiima batų -- lauke šalta ir lyja. "Ei valio, saulute, tu visur mus lydi!" dainuoja linksmi, brisdamos purvu iki pusės blauzdy. Į kabiną atkeliauja paskutinės ir bando tyliai susėsti, bet susižvelgusios plyšta juoku.

-- Jaunystės džiaugsmu dalinsimės, žvilgtelėjęs į jas, tęsia vadovas savo žodį. Stovyklautojai užkliūva už to išsireiškimą ir dažnai savaitės bėgy prie filisterių mini "jaunystės džiaugsmą".

Visi pradeda truputį nekantrauti, tad neoficialų atidarymą užbaigia nutarimu paskaitas bei referatus atidėti pirmadieniui, o sekmadienį palikti pramogai. Tuoju merginos pasikviečia visus į savo kabiną, kurioje įsitaiso šokti, dainuoti, linksmintis.

Sekmadienį, po G. Sabataičio, SJ, laikytų mišų ir po oficialaus stovyklos atidarymo, stovyklautojai pradeda sukuti galvas kaip pasiruošti talentų vakarui. Susėdę porėlėmis dejuoja, kad nieko nemoką, nieko nežina ir nieko negalėsia padaryti. Laisvalaikį tarp pietų ir vakarienės panaudoję dejavimui, po vakarienės likusį pusvalandį kimba į darbą. Vieni ramūs, žino gerai ką darys, kiti šiaip-taip sulipdo pasirodymą, o tre-ti, ypač naujieji stovyklautojai, kaip Irena, vis dar tebekvaršina galvas.

Blue Water Manor vasarvietėje stovyklautojai turės visus malonumus: galės irkluoti, buriuoti, plaukioti motorinėmis valtimis, užsiimti vandens pašliužių sportu, o blogesniame orui esant, maudytis dengtame baseine. Tikima, kad ši neolituonų stovykla rugsėjo 1-8 bus gausiausia.

Jaunystės džiaugsmu dalinsimės...

(Atkelta iš 5 psl.)
spalvas, atsikeršijo junioram, kurie savo bausmės ilgai neužmirš.

Ketvirtadienio naktį šviesą salėje skleidžia viena stora žvakė, kuri baugiai apšviečia literatūros vakaro dalyvių veidus. Jų žodžiai, skaitomi jautriai ir giliu susikaupimu, išminga kiekvienam klausytojui į širdį. Tyliai skirstosi visi, gal kiek mažiau šposaudami, gal kiek rimčiau jausdamiesi tą vakarą.

Penktadienį vyksta antras stovyklos laužas, prarastas Algio Antanavičiaus, kuriame pasirodo juniorai sekdami pasaką apie korporacijos pirmininką ir filistėriai sekdami pasaką apie juniorus. Visiems priitaria Algis Modestas akordeonu, tad ir žodžiai lengviau rišas ir daina lengviau pinas.

Šeštadienio rytas jau nepaprastas. Stovyklos tvarka pasikeičia. Prasideda korporacijos didžioji sueiga -- suvažiavimas. Trečią valandą prasideda registracija, kuri tęsiasi iki penktos, kada įvyksta oficialus atidarymas. Suvažiavimo dalyviai išklauso fil. A. Diržio paskaitos. Po vakariinės pirmas darbo posėdis, o po jo alutis. Merginos savo "arbatėlę" geria prie židinio, o vyrai didžiojoje salėje turi tradicinę alutį. Sueina vyrai ir merginos dainuodami ir vakarą linksmai baigia kartu.

Sekmadienio rytą, pasukutinį kartą pakėlė vėliavą, iškilmingai uždare stovyklą, stovyklautojai renkasi suvažiavimą išklausyti padalinių pranešimų, diskutuoti įstatų keitimą.

Pavakarieniavę, išrenka Korp! valdomuosius organus, uždaro suvažiavimą ir ruošiasi pasikurti programai -- literatūros vakarui. Artai dėka tų, kurie po praeito alučio "sutvarkė" dalyvius, ar tai šiaip rimčiau nusiteikusių dėka, literatūros vakaras buvo ypač gerai išpildytas ir išklaustas. Lyg

prityrusius dailiojo žodžio menininkus, literatūros vakaro dalyvius išlydėjo katučių audra.

Negana to, kad pats literatūros vakaras sudarė tokį gražų išdį, jį paskė dainų valandėlė, kuri puikiai pravesta šildė visus. Tą vakarą stovyklos laikraščio Naktibaldos būstinėje susirinkę redaktoriai ir bendradarbiai iškilmingai sudegino visas atlikusias Naktibaldas, apšvarino kabiną, švęsdami savo darbo pabaigą.

-- Paskutinis vakaras, galvojo ne vienas, -- Kaip gali miegoti. Todėl ne vienas visą naktį "uliavojęs", rytą paliko Rex Terrace miškus ir Briedžio ežerą, vildamasis kada nors čia vėl grįžti.

"Gal atsiras kitų draugų
Kai būsime tarp svečių.
Bet atminimai liks
tų dienų
Kai buvom mes kartu".

LIETUVIŲ TAUTOS KANKINIŲ PAMIKLAS

Šv. Marijos Gailestingumo Motinos — Aušros Vartų koplyčia, šalia švento Petro karsto Bazilikoje, Romoje, jau ruošiamas.

Kasimo darbai jau baigti, vykdomi sienų ir lubų sutvirtinimo darbai, ruošiami dekoracijų projektai.

Vatikano ir lietuvių archyvuose liks koplyčios aukotojų vardai, kurie bus įdomūs ne tik šiandien, o ir tolimoje ateityje. Reiktų, kad lietuvių vardų ten būtų tūkstančiai. Galima įrašyti save, savo šeimos narių, savųjų ir pažįstamų kankinių vardus, pasiunčiant auką adresu:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL
FUND,

2701 W. 68th St.,
Chicago, Ill. 60629.

Amerikoje aukos nurašomos nuo mokesčių (Tax deductible).

DRAFTSMAN
EXPERIENCED
MECHANICAL AND ELECTRICAL
LAYOUT.
GEMCO ELECTRIC COMPANY
1080 N. CROOKS RD.
CLAWSON, MICH.
(74-76)

L.S.T. Korp! NEO-LITHUANIA LEIDINYS

išleistas 1965 m. liuksusiniame apvalke ir popierėje, gausiai iliustruotas, gaunamas

DIRVOJE,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

"Troškiam, kad priaugančioms kartoms šis leidinys būtų patikimas ir tvirtas ramstis, akivaizdi gairė jų jaunatvėje, jų polėkiuose, jų idealuose ir siekimuose".

(Redakcinės Komisijos žodis).

Leidinio kaina — 10 dol.

Puiki dovana studijuojančiam jaunimui.

EAST CHICAGO

PAMINĖTI BIRŽELINIAI IVYKIAI

A. L. B-nės Apylinkės valdybos pastangomis š. m. birželio 16 d. įvyko minėjimas Sibiro tremtinių ir žuvusiųjų už Lietuvos laisvę kovotojų.

Minėjimą pradėjo Apylinkės pirm. Kazys Valeika ir susikaupimo minute pagerbė žuvusius kovotojus ir Sibiro taigose mirusius tremtinius. Maldą sukalbėjo kun. Povilas Jakulevičius. Paskaitą skaitė Antanas Juodvalkis, nukeldamas klausytojus į 1940-41 metus

ir primindamas mūsų pareigas tėvynei. Meninėje dalyje studentė Aldona Indreikaitė padėklamavo Putino "Vivos Plango". Žmonių susirinko nedidelė grupelė (nepasiekė nė puskapio), bet vėsokas, buvo palankus minėjimui ir galėjo suvilioti bent dvigubai daugiau dalyvių.

NAUJA ALT LAKE APSKR. VALDYBA

Š. m. birželio 15 d. ALTTo vietos skyriaus valdyba sušaukė organizacijų atstovų susirinkimą išrinkti skyriaus valdybai ir apsvaistinti kitus reikalus. Nuo seno

čia yra įsigalėjęs paprotys, kad ALTTo valdyba pasitenkina surengimu tik Vasario 16 d. minėjimo, o visus kitus reikalus bei minėjimus turi vesti Bendruomenės valdyba ar kitos organizacijos.

Pirm. A. Vinickas pranešė apie East Chicagos miesto švenčiamą deimantinį jubiliejų ir kad lietuviai dalyvauja su trumpa programa -- tautiniais šokiais. Be to, organizacijų atstovų pasitarime nutarta dalyvauti Liepos 4-tos parade su dekoruotu vežimu (flotu). Išlaidas pasidalins pasitarime dalyvavusios organizacijos. Kviečiami visi lietuviai dalyvauti parade, moterys ypač pageidaujamos tautiniais rūbais, o organizacijos su vėliavomis.

Priešus prie valdybos rinkimų, mūsų veteranai: pirm. A. Vinickas ir vicepirm. A. Nenienė pareiškė norą iš valdybos pasitraukti ir išeiti į poilsį, nes joje dirba nuo ALTTo įsisteigimo. Praeitais metais abu buvo pagerbti už jų įnašą į mūsų pastangas atgauti Lietuvai laisvę. Kadangi susirinkime dalyvavo palyginti nedaug atstovų, tad visiems paprašius, sutiko dar vienus metus pasilikti ir dirbti Lietuvos vadavimo

darbą.

Šiuo metu valdybą sudaro: pirmininkas Albertas Vinickas, vicepirmininkas Antanina Nenienė ir Kazys Valeika, sekretorius Petras Indreika, izdininkas Jonas Skeirys, direktoriai: kun. Ig. Vichuras, kun. J. Daniels, kun. Ig. Urbonas, Tad Mason (Meškauskas), Steponas Karvelis ir J. Petraitis.

GEGUŽINĖ

A. L. B-nės East Chicagos apylinkės parengimų komisija, kurią sudaro Petras Indreika ir Juozas Neverauskas, susitarusi su valdyba, š. m. birželio 29 d. (šeštadienį) žinomoje lietuvių vasarvietėje Union Piere, Mich., ruošia gegužinę. Griežtas čigonų orkestras, veiks bufetas ir baras. Visi vasarotojai ir kitur gyvenantieji lietuviai kviečiami geroje nuotaikoje praleisti subatvakarį. (aj)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Pirmasis JAV LB Ohio Apygardos Valdybos posėdis įvyko birželio 21 d. Posėdyje dalyvavo dr. A. Butkus, J. Virbalis, K. Žiedonis, J. Žilionis ir F. Eidimtas — I-os Apyl. valdybos pirm. Aptarta valdybos veiklos ateities darbai, kurių svarbiausi numatyta įvykdyti šiais ir sekančiais metais k. t. surengti mažąją tautinių šokių šventę pakviečiant ir artimesnių lietuvių vietovių šokėjų grupes, kreiptis į Apylinkių Valdybas, kad atgaivintų dailiojo skaitymo ir deklamavimo varžybas liuanistinių mokyklų mokiniams ir taip pat steigti aukštesnius liuanistinius kursus.

Iškelta mintis ir nutarta įvykdyti mūsų visai tautai brangų įvykį — tai 1904 m. spaudos atgavimo 65 metų sukakties minėjimą ir kad nebūtų pamiršta svarbesni įvykiai bei asmenys Lietuvos nepriklausomybės atgavimo kovose.

Numatyti įgyvendinti mėnesinį radijo pusvalandį LB reikalams bei jos tikslų populiarinimui. Taip pat numatyta turtis su Tėvynės Garsų radijo, per kurį galėtų pasireikšti mūsų mokyklinis jaunimas. Nutarta rūpintis apylinkių steigimu bei jų veiklos pagyvinimu.

Visuose numatytuose darbuose Apygardos Valdyba glaudžiai bendraus su Apylinkių valdybomis. F. E.

IŠ LB APYLINKIŲ VEIKLOS

Birželio 23 d. I-os ir II-os Apylinkių valdybų bendrame posėdyje aptarta Lietuvos Dienos rengimo darbai ir programa.

Lietuvių Dieną nutarta rengti rugsėjo 22 d. Naujosios parapijos salėje.

Numatyta LD pradėti pamaldomis abiejose liet. bažnyčiose už mirusius lietuvių.

Po pamaldų apatinėje salėje bus parengti pietūs, o viršutinėje salėje numatyta įvairios parodos, mūsų clevelandiečių profesionalų ir dailininkų, spaudos, tautinių rūbų, gintaro ir kt. išdirbinių.

Vakare numatyta koncertinė dalis ir tautiniai šokiai. Kviečiamas LB Rochesterio choras.

Abiejų Apylinkių valdybos vieningai pasisakė už įsteigimą aukštesniųjų liuanistinių kursų, kurie prasidėtų šiais metais rudenį. F. E.

• Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos tautinių šokių grupė šoktiniškai pakvies tas išpildyti šokių programą liepos 2 d., 7 val. vak. lietuviams skirtame vakare

VIRŠUJE: Praeitą savaitgalį Clevelande lankėsi Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Teodoras Blinštrubas ir vicepirmininkas Mečys Valiukėnas, kurie su vietos tautininkais turėjo pasitarimus sąjungos ir Dirvos reikalais. Po to svečiai dalyvavo adv. Antano Olio 10 metų mirties sukakties minėjime p. Karpiaus namuose. Nuotraukoje iš kairės: ALTS-gos centro valdybos vicepirm. Mečys Valiukėnas, Vilties Draugijos išdininkas Vincas Juodvalkis, ALTS-gos Clevelando skyriaus garbės pirmininkas Kazys S. Karpis, Vilties Draugijos pirmininkas Aleksas Laikūnas, ALT Sąjungos Centro valdybos pirmininkas Teodoras Blinštrubas, ALT S-gos Clevelando skyr. pirmininkas inž. Jaunutis Nasvytis, Antanas Garmus ir dr. Vladas Ramanauskas.

North Olmstedo metiniame muzikos festivalyje, kuris visą šią vasarą vyksta Great Northern Shopping Center.

Praėjusį sekmadienį šoktiniškas buvo labai šiltai publikos sutiktas Clevelando Liaudies meno draugijos programoje zoologijos sode. Graži ir gausi mūsų šokėjų grupė grakščiai ir preciziškai pašoko keturis šokius, palydimas akordeonisto Šarūno Stempužio.

• Specialūs CTS autobusai veš lankytojus į liepos 4 d. ruošiamą Laisvės Festivalį.

Autobusai ims keleivius iš Public Square į Edgewater Park nuo 6:15 val., o grįš po 10 val. vak.

Sekmadienį, liepos 7 d. CTS ruošia ekskursiją į Frank, Ohio lankant Marywood šventovę.

Autobusai išvyks iš Public Square 8:30 ir 9 val. ryto, o iš Frank 4:30 p. p.

PARDUODAMAS NAMAS

7 kambarių vienos šeimos namas Euclid mieste — E. 215 ir Lake Shore Blvd. rajone. Karšto vandens šildymas, poilsio kambarys, moderni virtuvė ir vonia, 2-jų automobilių garažas. Padarykite pasiūlymą.

SIRVAITIS
Wm. T. Byrne
Real Estate, Inc.

Namai — KE 1-4080,
įstaiga — MU 1-6100

REIKALINGA MOTERIS

namų ruošos darbams. 2 dienas savaitėje. South Euclid.

Tel. EV 2-0447.

(74-76)

AUKURO DAINOS PLOKŠTELĖJE

Vysk. Valančiaus liuanistinės mokyklos moksleivių ansamblis AUKURAS, palydimas didelio kanklių orkestro, įdainavo į plokštelę kompozitorių J. Bertulio, J. Gaidelio, A. Mikulskio ir F. Strolis dainas. Dirigentas A. Mikulskis. Nepaprastai graži dovana jauniui, tėvams, mokytojams ir kiekvienai lietuviškai šeimai.

Puikus garsinis įspaudas, dailus dviejų spalvų viršelis. Kaina — \$5.00. Reikalaukite pas platintojus arba tuojau siųskite užsakymus FINE MUSIC RECORDS, 4249 Lambert Road, Cleveland, Ohio 44121. Speciali nuolaida platintojams, mokykloms ir organizacijoms.

Spaudoje pasidairius

KAI GEROS VALIOS NEUŽTENKA...

DARBININKAS birželio 21 d. laidoje rašo, jog "gera valia — eksportui netinkama prekė". Tą gerą valią parodęs JAV

PARDUODAMAS NAMAS

Willowick — 3 miegamieji ranch. Prie bažnyčių, susisiekimo ir prekyviečių. Idealaus vyresniai porai ar jaunavedžiams. Įainuotas \$19,500.

Tel. 944-1543.

(72-74)

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Prieš atnaujinami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Jūsų šoferis laukia!

CTS PILGRIMAGE TOUR

Į FRANK, OHIO SEKMADIENĮ, LIEPOS 7

Junkitės į piligrimų eiles vykstant aplankyti Gailėtingosios Motinos šventovę spalvingame Frank, Ohio. Tai būtų atsimintina kelionė visai šeimai.

Autobusai išvyksta iš Public Square tarp 8:30 ir 9 v. ryto. Paskutinis autobusas iš Frank išvyksta 4:30 p. p.

Suaugusiems bilietai \$4.50. Vaikams ligi 12 m. a. \$2.50. Užsakykite bilietus siunčiant čekį CTS Fun Tours, 1404 East 9th St., Cleveland, Ohio 44114. Arba įsigykite CTS Information Booth, Public Square.

WELCOME ABOARD!

reiškimas; kad jų kelionės tikslas buvęs atvežti sveikinimus iš Milano mugės Kantono mugel. Tą pareiškimą jie pasirašė ir... buvo ištremti iš Kinijos. "Mum nebuvo galimybės perduoti popiežiaus sveikinimus Kantonui", guodėsi grupės vadas Corti, pasiekęs Hong Kongą.

"Geros valios" žygis į Kantoną baigėsi. Bet jis ne pirmutinis ir ne paskutinis. "Geros valios" žygiais Vatikanas pasi-skardeno ir į Maskvą. Trūksta tikslesnių žinių kaip Maskva suprato Vatikano "geros valios" žygis ir kada jos akyse nuolaidų saikas bus pripiltas iki to, kad Maskva pasakytų: dabar jau parodėt "gerą valią".

Geros valios pavyzdžiais ir jų rezultatais sukurtas straipsnis baigiamas tokiomis išvadomis:

"Geros valios" šūkis atėjo į mūsų dienas iš senosios Evangelijos, kuri skelbė gerą Naujieną geros valios žmonėms. Gera valia ir meilė su ekumeniniu sąjūdžiu virto lyg moderniausiu šūkiu prieš komunistų skelbiamą šūkį — neapykantą priešam.

Neapykanta ir meilė tai du poliai. Krikščionis pasirenka meilę. Tačiau klaidą būtų manyti, kad žmonijos santykius lemia tik neapykanta ir meilė. Ta pati Evangelija kalba ir apie kitus dėsnius, kurie tvarko žmonių santykius, kai ragina būti nuolankiems kaip balandis ir gudriems kaip žaltys.

Meilė ir gera valia yra bejėgės, jei jų nevaldo Sekminių Dvasia — išmintis. O ji, vargšė, geros valios ir meilės apaštalų labiausiai užmirštama".

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOŠ
PRENUMERATĄ

Naturally SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE

HOME and
REMODELING
LOANS

INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

Pirmojo JAV LB Ohio Apygardos atstovų suvažiavimo dalyviai 1968 metais gegužės 26 d. Clevelande. Pirmoje eilėje iš kairės: dr. Pautienis, S. Laniauskas, K. Žiedonis -- 2-os Apyl. pirm. F. Eidimtas -- 1-os Apyl. pirm., dr. A. Butkus, suvažiavimo prezidento pirm., St. Barzdukas -- PLB vicepirm. Br. Nainys -- Centro V-bos pirm., P. Mikšys ir A. Pautienis. V. Pludžinskio nuotrauka

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Liepos 4** — JAV Nepriklausomybės šventė. Tą dieną pašto įstaiga neveiks ir paštas, išskyrus special delivery siuntas, nebus išnešiojamas.

Šventės proga ir Dirva nepasirodys savo penktadienio, liepos 5 d. laida.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais Dirva išeis du kartu į savaitę — trečiadieniais ir penktadieniais.

**ANDRIUS, STEPONAS
AGLINSKAS, MEDICINOS
DAKTARAS**

Andrius gimė 1943 metų sausio 9 d. Lietuvos sostinėje Vilniuje, kur jo mamytė dr. Juzė Druskytė-Aglinskienė buvo Vilniaus Universiteto anatomijos katedros asistentė, o tėvelis, dr. Kęstutis Aglinskis, to pat universiteto fiziologijos katedros vyr. asistentas.

Karo audrai užėjus, Andrius kartu su savo tėveliais pasitraukė į vakarus, o iš ten, 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoje.

Baigęs St. Clair pradžios mokyklą 1956 m. ir St. Ignatius gimnaziją 1960 m. įstojo į De Paul Universitetą studijuoti biologiją, kurią baigė bakalauru laipsniu. 1964 m. įstojo į Chicago Universiteto medicinos fakultetą, kurį birželio mėn. sėkmingai baigė medicinos daktaro laipsnu. Jaunas ir energingas daktaras pasiryžęs įsigyti specialybę neurochirurgijoje universiteto Billings ligoninėje, kas dar pareikalaus iš jo eilės metų rezidentūroje.

Andrius nuo pat mažų dienų priklausė Lietuvių Jūrų Skautijai ir buvo jos aktyvus narys ir vadovas. Studijuodamas priklausė Lietuvių Jūrų Skautijos korporacijai "Gintaras", kuriai 1963 pirmininkavo. Andriaus pasirinktieji skautiško gyvenimo principai įgalino jį baigti studijas ir įkopti į mokslo viršūnes. Linkime jaunam daktarui sėkmės profesiniame darbe.

• **Neolituany padidintas orkestras**, susidedantis iš dvidešimties muzikantų, gros šokiams Tautinių Šokių šventės didžiulio banketo-baliaus metu, liepos 6 dieną, 8 val. vakaro, atve-

sintame Arlington Park Race Track klube. Nenorintieji vykti privačiai, galės pasinaudoti specialiais autobusais. Informacijai skambinti: 737-6512.

• Į aktorės Aldonos Ereitaitės rečitalį, įvyksiantį liepos 5 dieną Jaunimo Centre, kvietimai gaunami "Marginiuose", 2511 West 69 St., Chicago, Ill. 60629.

• Anicetas Simutis, Lietuvos gen. konsulas New Yorke ir ponis birželio 12 d. dalyvavo Filipinų respublikos paskelbimo minėjimo proga suruoštosė vaišėse JT delagacijų priėmimo salėje ir birželio 19 d. dalyvavo suruoštosė vaišėse pagerbimui JT gen. sekr. U Thant ir pasitraukiančio JAV ambasadoriaus Goldberg ir naujai paskirto Ball. Abiejuose priėmimuose dalyvavo visi New Yorke reziduoją konsulai ir prie JT akredituoti valstybių atstovai.

• **Lietuvių Foto Archyvas** jau gavo pirmasias skaidres skelbiamam spalvotų skaidrių konkursui. Tuo pačiu primenama, kad lietuviai fotografai išnaudotų vasaros atostogas skaidrių fotografavimui, kurias vėliau galėtų pristigti skaidrių konkursui. Konkursas baigiasi rugsėjo 15 d. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Algirdą Grigaitį, 2081 Plainfield Dr., Des Plaines, Ill. 60018. Telefonas 296-3809.

PATIKSLINIMAS

Dirvoje Nr. 70 po A. Laikūno nuotrauka Santa Barbaroje vietoj Steitkūnas ir Steikūnienė turi būti Raibys ir Raibienė.

Los Angeles Lietuvių Dienos koncertui pasibaigus, Lietuviškos dainos mylėtojas K. Galūnas įteikė komp. Br. Budriūnui 1000 dolerių, kuriuos sudėjo grupė losangeliečių, kaip padėką už paskutiniu laiku dviejų kantatų sukūrimą ir Lietuviškos dainos garsinimą. L. Kanto nuotrauka

Rochesterio lituanistinės mokyklos mokiniai su mokytojais ir tėvų komiteto nariais mokslo metų užbaigimo proga.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS PROGRAMA

JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenės III Tautinių šokių šventės paruošimo darbai jau baigiami. Komitetas, skelbdamas šią programą, kviečia kuo daugiau JAV ir Kanados lietuvių atvykti į šių sukaktuvinių metų šventę Chicagoje ir dalyvauti kiekvienoje jos programos dalyje.

Penktadienis, liepos mėn. 5 d., Jaunimo Centras, 5620 So. Claremont Ave.:

7:30 val. vak. Žuvusiųjų už Lietuvos laisvę pagerbimas. Trumpą žodį taria: Andrius Juškevičius, LB Chicago Apygardos pirmininkas; Antanas Rinkūnas, LB Kanados Krašto Valdybos pirmininkas;

8:30 val. vak. akt. Aldonos Ereitaitės rečitalis.

Šeštadienis, liepos mėn. 6 d., Arlington Park Race Rack (Chicago šiaurinis priemiestis);

8 val. vak. III Tautinių šokių šventės balius. Programoje: sveikinimai — dr. P. Daužvardis, Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje, — J. Žmuidzinai, Lietuvos generalinis konsulas Kanadoje, — J. Bachunas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas; tautinių šokių mokytojų pager-

bimas, pasilinksminimas.

Sekmadienis, liepos mėn. 7 d., pamaldos:

10 val. ryto šv. Kryžiaus bažnyčioje, 46th ir S. Harmitage Ave.: šv. Mišios — kun. Edvardas Abromaitis, pamokslas — tėvas Gediminas Kijauskas, Tėvų Jėzuitų provinciolas, gieda — Dainavos ansamblis, diriguojamas — muz. Petro Armono;

10 val. ryto Tėviškės lietuvių evangelikų liuteronų parapijos bažnyčioje, 6641 S. Troy Street: pamaldos ir pamokslas — senj. kun. Anas Trakis;

10:30 val. ryto Gimimo švč. Mergelės Marijos bažnyčioje, 69th ir S. Washenaw Avenue: šv. Mišios — vysk. Vincentas Brizgys, pamokslas — kun. prof. Stasys Yla, gieda — Gimimo šv. Mergelės Marijos parapijos choras lietuviškas mišias, diriguoja — muz. Vladas Baltrušaitis;

2 val. po pietų, International Amphitheatre, 42nd ir South Halsted Street: garbės svečių priėmimas — Marija Rudienė;

3 val. po pietų Tautinių šokių Festivalis.

Atidarymas — dr. Leonas Kriaučiūnas, Komiteto pirmininkas. Sveikinimai — Juozas Kajeckas, Lietuvos atstovas JAV, — Richard J. Daley, Chicago miesto meras, — Samuel H. Shapiro, Illinois valstybės gubernatorius. Programos vedėjos akt. Aldonos Ereitaitės pristatymas. Vyresniųjų ir jaunesniųjų šokėjų tautiniai šokiai. Šventės uždarymas — Juozas Kapočius, JAV LB Tarybos Prezidiumo pirmininkas.

Šventėje himnus ir paradą maršą bei visus tautinius šokius diriguoja muz. Jonas Zdanis, grojant simfoniniam orkestrui. Išėjimo maršą specialiai šiai šventei sukūrė muz. Bronius Jonušas, kurį pats kompozitorius ir diriguoja.

Aldonos Ereitaitės rečitalio bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St., PR 8-4585 ir Jaunimo Centre, 5620 So. Claremont Ave.

Į balių vyks šalta oro sistema aprūpinti autobusai, kurie išvyks 7 val. vak. nuo Jaunimo Centro ir nuo Marquette Parko lietuvių parapijos aikštės. Vienam asmeniui ten ir atgal \$1.75.

Visus, dalyvaujančius tautinių šokių šventėje, į amfiteatrą prašome rinktis

2 val. popiet. Šokių festivalis bus pradedamas punktualiai. Prie įvažiavimo vartų visada yra didelis mašinų susigrūdimas ir kol aikštėje pastatoma mašina, praeinama pro bilietų kontrolę ir susirandamos savo vietos, šventė jau būna prasidėjusi. Todėl prašome nesivėluoti.

Visi šventės bilietai gaunami Marginiuose, 2511 W. 69th St.

Visais šios šventės reikalais prašome kreiptis į būstinę (Jaunimo Centre), 5620 So. Claremont Avenue, Chicago, Ill. 60629. Telefonas: 737-6512. Ten teikiama visos informacijos.

III Tautinių šokių šventės Komitetas

BOSTON

TAUTINĖS S-GOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

Birželio 13 d. savuose namuose įvyko Tautinės S-gos narių susirinkimas. Buvo svarstyti namų remonto reikalai. Nutarta aptverti namą vieline tvora, viduje taip pat atlikti naujus remontus. Taip pat nutarta rudeny kartu su Worcesterio skyriumi suruošti bendrą Olio minėjimą.

Kadangi tą dieną Antanai šventė savo vardadienį, ta proga pasveikintas Antanas Vilėniškis ir įteikta jam bendra visų narių dovana. A. Vilėniškis yra daug nusipelnęs mūsų Tautinės S-gos skyriui, nuo pat skyriaus įsikūrimo iki šiam laikui yra aktyvus valdybos narys, nei vienais metais Subatvakarių Komisija neapseina be Antano, jis yra mūsų skyriaus namų valdytojas ir jo priežiūrai jis yra atidavęs visą savo sielą. Susirinkimui pirmininkavo inž. V. Izbickas, sekretoriavo inž. K. Ambraziejus.

TRAGISKŲJŲ BIRŽELIO IVYKIŲ MINĖJIMAS

Birželio 16 d. Bostono lietuviai minėjo tragiškųjų birželio įvykius. Tą dieną organizacijos su savo vėlavomis susirinko 10 val. į lietuvių parapijos bažnyčią,

kur vysk. V. Brizgys atlikė Mišias už tremtinius ir pasakė pamokslą.

Dariaus veteranų posto nariai pakėlimo metu lauke trimto garsais ir trijų salvių šūvais, pagerbė žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

3 val. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje įvyko minėjimo aktas. Čia taip pat sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, žuvusieji pagerbti tylos minute, o vysk. V. Brizgys atkalbėjo invokaciją. Po to trumpai kalbėjo Lietuvos garbės konsulas adv. Šalna. Pagrindinę kalbą pasakė prel. V. Balčiūnas. Prelegentas savo kalboje prisiminė pirmasias okupacijas ir tremimų dienas, rusifikaciją ir lietuvių tautos naikinimą. Kvietė visus būti vieningais, nepalūžti materializmo bangose, remti lietuvių visuomeninį darbą, spaudą ir Lietuvai skirtas radijos valandėles.

Priimtos rezoliucijos, kurios pasiūstos vyriausybei, senatoriams ir kt. amerikiečių visuomenėje žinomiems asmenims. Rezoliucijas perskaitė stud. Antanavičius.

Mininėje dalyje sol. B. Povilavičius padainavo tris dainas, okomp. muz. J. Kačinskas, B. Adomavičiūtė paskaitė J. Aisčio "Tilainė", o vėliau parapijos choras vad. muz. J. Kačinsko padainavo keletą dainų.

Minėjimas, palyginant su kt. buvusiais birželio įvykių minėjimais, yra visai pavykęs. Minėjimui vad. A. Matjoška.

VENSKŲ ISLEISTUVĖS

Birželio 15 d. Tautinės S-gos namuose parapijos choras ir kt. surengė Venskam isleistuves, nes jie greitai laiku persikėlė į Los Angeles, Calif. pas savo sūnus ir jų šeimas. J. Venskuskas buvo aktyvus skautų, šeštadieninės mokyklos ir lietuvių bendruomenės veikėjas.

Nors dirbo fabrike, bet išaugino tris sūnus, kurie pasiekė inžinieriaus mokslo ir dukra — dantų gydytoja. Du sūnūs ir duktė sukūrė lietuviškas šeimas, jie taip pat buvo aktyvūs skautų veikėjai. Išleistuvių metu pasakyta daug gražių atsisveikinimo kalbų ir palinkėta laimingos kelionės ir naujo laimingo gyvenimo savo vaikų ir anūkų tarpe Angelių mieste.

• **Reikalinga lietuvių moteris** prižiūrėti 3 metų mergaitę ir šiek tiek namų tvarką. Kambarys su atskira prausykla. San Francisco priemiestis. Oras sveikas, be šalčių. Dėl algos ir persikėlimo sąlygų rašyti: D. Januta, 2631 Dana Street, Berkeley, California 94704.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS
PLIAŽA — GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE
JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila AUDRONĖ JAU ATIDARYTA IR PRIIMA SVEČIUS.

Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, OSTERVILLE, CAPE COD, MASS. 02655. Tel. 428-8425, MRS. MARIJA JANSONAS.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žalumynuos paskendusią lietuvišką pajūrio vilą.

PLANINGAS TAUPYMAS

4 3/4%

Metinis dividendas mokamas už indėlius taupymo knygutėse.

MOKA GERUS DIVIDENDUS. PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

5%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$5,000.00 ar daugiau, įdedant po \$500.00)

5 1/4%

Mokamas už vienus metų taupymo laktus nuo išdavimo datos.
(\$10,000.00 ar daugiau, įdedant po \$1,000.00)

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING JOHN J. KAZANAUSKAS, President